

NIVE01

Job en Sijmen op stap

Job en Sijmen op stap. Door Mevr. E. Belinfante-Belinfante. Geïllustreerd door Freddie Langeler. N.V. Banket- en Biscuitfabriek C. Niemantsverdriet en Zonen, Vlaardingen. (circa 1925)

24 pagina's plus een geïllustreerd schutblad voor en achter. Geen titelblad. 39 plaatjes van drie formaten om in te plakken in de tekst.

N.B. Een aantal resterende albums zijn in de boekhandel verkocht, waarvoor het vak met de firmanaam is overgeplakt met een strook die bij het vak met de titel past.

Kenmerken

Dit album, geproduceerd door reclamehandel Tob. Groen & Co. in Amsterdam, is vermoedelijk midden twintiger jaren uitgebracht. Het binnenwerk van slechts 12 dikke bladen plus een geïllustreerd schutblad is in de stijve kaft geniet, zoals bij de grote reclamealbums. Het album is echter van vol kwartoformaat, circa 24 x 31 cm, dat is groter dan gebruikelijk voor reclamealbums, en de rug is bekleed met papier, wat vooral voor een kinderboek zeer kwetsbaar is. Ook de platen gedrukt op dun lithopapier duiden op de twintiger jaren.

Op de voorzijde is plaat 29 opgeplakt.

De getekende en met waterverf ingekleurde plaatjes in "Rie Cramer stijl" zijn tamelijk groot, zonder de witrand 60 x 90 mm, en het tweevoud en viervoud hiervan. De grote platen van 18 cm breed beslaan de hele bladspiegel in de breedte. Net als de Rie Cramer platen in het leesboek Zomerland van Van Nelle (1926) zijn de plaatjes in dit boek voorzien van een gekleurde rand, echter smaller en met nog een witrand eromheen. De achterzijde van de plaatjes is volledig blanco. De plaatjes zijn dus alleen herkenbaar aan de signatuur F. Langeler op de voorzijde.

De 28 kleine, 6 dubbele en 5 vierdubbele plaatjes zijn op de voorzijde doorlopend genummerd van 1 – 39, en voluit gesignd F. Langeler. De achterkant is blanco. De plaatjes geven dus geen informatie over de uitgever. De enige aanwijzing is te zien op de hieronder afgebeelde plaat 30.

Inhoud

Dit is een echt kinderboek, en wel het enige kinderboek dat als een groot klassiek album is uitgegeven. Het bevat echter veel sappig Zans dialect, wat voor kinderen moeilijk te lezen is.

Het boek vertelt in tamelijk grote letters, doorlopend zonder hoofdstukkenindeling, het verhaal van het weeskind Job – waarvan de ouders door de beruchte Spaanse griep (1918) overleden zijn – dat opgroeit in het gezin van de ondermeester dat al tien kinderen telt. Op een dag trekt de belhamel met zijn vriendje Sijmen van een nabijgelegen boerderij, op eigen houtje naar de grote stad Amsterdam om daar de dierentuin Artis te bezoeken. Na de dieren bekeken te hebben, komen ze op de terugweg over de Dam, waar ze te lang naar de poppenkast blijven kijken (zie voorplaat) zodat ze de boot terug dreigen te missen. Als ze naar het Damrak rennen wordt Job overreden door een auto. In het "gasthuis" wordt Job verbonden, en omdat het te laat is voor de terugreis worden ze door de chauffeur van de dokter naar huis gebracht. Hun te late thuiskomst en de vooraankondiging daarvan per telegram door de dokter, veroorzaken grote consternatie in het dorp.

De volgende zomer mogen de jongens mee op schoolreis naar Artis, waar ze kunnen laten zien dat ze er al goed bekend mee zijn.

Direct was er politie bij en droeg men Job een winkel binnen en nog geen vijf minuten later lag hij al in een Zieken-auto ...

Afkomst

Het verhaal van Job en Sijmen is waarschijnlijk losjes gebaseerd op een groot prentenboek van een onbekende auteur dat rond 1909 is verschenen als premieboek van de Haarlemsche Courant, Het Nieuwsblad van het Noorden en diverse andere, en als boekhandelsuitgave van de Bijenkorf. Groot kwarto, 20 pagina's, geniet in stijve kافت met vele lithoplaatjes. De titel op de titelpagina is "Bram's avontuur in Amsterdam". Op de voorplaat staat een titel naargelang de uitgever: "De avonturen van een Haarlemschen jongen te Amsterdam" respectievelijk van een Groninger, een Enkhuizer, een Haagschen, een Leeuwarder, een Hengeloschen of een Zaaſchen jongen.

Dat boek is op zijn beurt weer gebaseerd op een Frans anoniem prentenboek: "Une Escapade à Paris", Paris: Editions Nilsson, ca. 1905.

